

EZELS BEGRIJPEN

begint bij anders kijken

Waarom ezelgedrag zo vaak verkeerd wordt geïnterpreteerd

Wie met ezels werkt, merkt het al snel: ze reageren anders dan paarden. Toch worden ze nog vaak op dezelfde manier benaderd. En precies daar ontstaat het misverstand. Want wie een ezel behandelt als een paard, loopt vroeg of laat vast.

Geen paard met lange oren

Ezels zijn geen paarden met lange oren. Ze hebben zich ontwikkeld in een andere omgeving, onder andere omstandigheden, en dat zie je terug in alles: hun lichaam, hun reacties en hun gedrag. Waar een paard van nature meer een vluchtdier is dat snel reageert op gevaar, kiest een ezel juist vaker voor stilstaan en observeren. Eerst kijken, dan pas handelen. Dat verschil lijkt klein, maar heeft grote gevolgen in de praktijk.

Een oud Engels gezegde luidt "You can tell a horse what to do, you should ask a donkey and negotiate with a mule". Een uitspraak die misschien wat zwart-wit is, maar wel mooi weergeeft hoe verschillend deze dieren in de omgang kunnen zijn.

"Misschien nog wel meer dan paarden hebben ezels behoefte aan duidelijkheid en een gevoel van veiligheid."

Misschien nog wel meer dan paarden hebben ezels behoefte aan duidelijkheid en een gevoel van veiligheid. En een muilezel of muilidier? Die combineert eigenschappen van beide ouders wat ze vaak nog een stukje complexer maakt.

Koppig... of verkeerd begrepen?

Een paard dat schrikt en wegspringt, herkennen we direct als bang. Maar wat als een ezel blijft staan? Niet meeloopt? Of ogenschijnlijk 'niets doet'? Datzelfde gedrag wordt vaak bestempeld als koppig of ongehoorzaam, terwijl het net zo goed een teken van spanning of onzekerheid kan zijn. Het probleem is hier niet het gedrag van de ezel maar de manier waarop wij ernaar kijken. We zijn gewend gedrag te benoemen in menselijke termen. We zeggen dat een ezel 'geen zin heeft', 'dwarsligt' of 'het expres doet'. Maar zulke interpretaties helpen ons niet verder. Sterker nog, ze zorgen ervoor dat we minder goed gaan kijken. Want zodra we gedrag een label geven, stoppen we met onderzoeken wat er werkelijk gebeurt.

Kijken in plaats van invullen

Een ezel die zijn voet niet geeft, kun je omschrijven als koppig. Maar je kunt ook beschrijven wat je daadwerkelijk ziet: hij blijft staan, verplaatst zijn gewicht, trekt zijn been weg. Dat lijkt een klein verschil, maar het opent de deur naar begrip. Want pas als je ziet wat er feitelijk gebeurt, kun je je afvragen waarom. Dat 'waarom' ligt zelden in onwil.

Ezels laten hun spanning vaak subtiel zien. Waar een paard eerder duidelijk reageert, blijven de signalen bij een ezel kleiner en minder uitgesproken. Juist daardoor worden ze gemakkelijk gemist. Wat voor ons voelt als 'ineens gedrag', is in werkelijkheid vaak het eindpunt van een reeks kleine signalen die we niet hebben opgemerkt.

Wie die signalen leert herkennen, ziet dat een ezel eigenlijk heel duidelijk communiceert. Alleen op een andere manier.

“Ze leren niet door druk en haast, maar door duidelijkheid, herhaling en vertrouwen.”

Wat we met ezels doen (en vaak laten)

Hoewel ezels anders reageren dan paarden, zijn ezels uitstekend in staat om te leren. Misschien zelfs wel beter, mits je ze op de juiste manier benadert. Ze leren niet door druk en haast, maar door duidelijkheid, herhaling en vertrouwen. En toch behandelen we ezels in de praktijk vaak heel anders dan paarden. Waar het bij paarden vanzelfsprekend is om ze te borstelen, mee te nemen, te trainen of iets met ze te doen, blijven ezels opvallend vaak 'gewoon in de wei staan'. Vaak met de

beste intenties: voor de gezelligheid, als maatje, als rustig dier in de wei. Maar daarmee doe je het dier wel tekort. Het betekent vaak dat er te weinig wordt geoefend. Geen halstertraining, geen stilstaan, geen wennen aan aanraking of nieuwe situaties. Tot het moment komt dat er wél iets moet gebeuren.

'Waarom is dit ineens zo'n ding?'

De bekapper bijvoorbeeld. Dan blijkt ineens dat het optillen van een voet 'een ding' is. Dat een ezel niet stil blijft staan. Of dat het zelfs spannend of gevaarlijk wordt. En dat zorgt voor frustratie en onbegrip want 'hij is toch altijd zo rustig?'. Maar dat rustige gedrag is geen bewijs dat een ezel alles aankan.

“Ezels zijn helemaal niet koppig. Ze zijn consequent, eerlijk en duidelijk in hun gedrag.”

Ezels hebben bovendien een hoge aaibaarheidsfactor. We vinden ze leuk, zacht, vriendelijk. Als men graag iets met ze wil doen, bijvoorbeeld een wandeling maken, wordt er vergeten wat daar allemaal aan voorafgaat. Een halster omdoen. Weglopen bij zijn

Over Nadia en Ezellogica

Nadia Penners heeft de afgelopen 20 jaar veel mensen geholpen om hun ezels een gezonder en gelukkiger leven te geven. Ze is ezelbekapper en heeft veel ervaring met ezels die uitdagend gedrag laten zien. Hiernaast deelt ze haar kennis met (aankomende) ezeleigenaren door middel van cursussen en persoonlijke begeleiding, en organiseert ze inspirerende evenementen waar ezelliefhebbers in goed gezelschap hun kennis vergroten. Nadia's volledige aanbod vind je op haar website, www.ezellogica.nl.

ezelmaatje. De omgeving in. Nieuwe prikkels verwerken. Voor ons een simpele handeling, voor een ezel een hele keten van veranderingen.

De belangrijkste vraag

Wat vaak misgaat, is dus niet het gedrag van de ezel, maar het geheel van verwachtingen, aannames en gebrek aan observatie. We vragen te veel, te snel, of op een manier die niet aansluit bij hoe een ezel leert en reageert. Hier ligt dus ook de oplossing.

Als je bereid bent anders te kijken, ontdek je al snel dat ezels enorm meewerkend zijn zodra ze begrijpen wat er gevraagd wordt én zich daar comfortabel bij voelen. De belangrijkste vraag die je jezelf kunt stellen is wat mij betreft: "Wat laat mijn ezel mij zien? En ben ik bereid om dat echt te zien en ernaar te handelen?" Want geloof me, ezels zijn helemaal niet koppig. Ze zijn consequent, eerlijk en duidelijk in hun gedrag. En precies dat maakt ze zo bijzonder om mee te werken. 🌿

